

THE FORMATION OF EDUCATIONAL ORIENTATIONS OF MODERN STUDENTS' YOUTH

KRASNOBAIEVA T., GALAYDYUK M. KRASNOBAIEV V.

Vinnitsa State Pedagogical University n.a. M. Kotsyubunskiy

Abstract. A specialist of any field of science in the market economy conditions mustn't have only good basic knowledge in the chosen profession, but also to be able to learn something new independently, to look for creative work, to take interesting and original decisions, to master all the new things in the chosen field of knowledge. With the rising demands to the quality of preparing modern specialists there is a necessity to create new technologies of studying, which will be able to provide the necessary level of preparing under the optimal conditions of organization of the educational process. The items of development and formation of modern educational orientations in students' youth are shown in the article.

Key words: educational orientation, Bolon process, mobility, modernization of education, European standards.

ОЦІНЮВАННЯ НА УРОКАХ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ В АНГЛІЇ

Ірина ТУРЧИК, Олена ШИЯН

*Львівський державний інститут фізичної культури
Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти*

Постановка проблеми. Інтеграція України у міжнародній освітній простір передбачає вивчення передового досвіду зарубіжних країн. Цікавими, на нашу думку, в першу чергу є країни в яких відбулося успішне реформування освіти. Оцінювання фахівців свідчать про отримані якісні результати проведених освітніх реформ в Англії.

На думку як українських, так і англійських спеціалістів [1;2], необхідною умовою результативності роботи учнів є оцінка їхньої діяльності, що виявляється у вияві вчителем свого ставлення до діяльності вихованців, їхніх успіхів, невдач, поведінки.

Тому, метою нашої роботи було вивчення методів та принципів оцінювання, що використовують вчителі Англії з фізкультурної освіти у навчальному процесі і які можуть бути використані у процесі реформування системи фізичного виховання в Україні.

Результати дослідження та їх обговорення. За даними досліджень, вчителі фізкультурної освіти (ФКО) Англії до проведення реформування 1988 р. володіли досить вузьким спектром методів оцінювання навчальних досягнень учнів. Оцінювання в основному базувалося на обмежених даних та загальних враженнях, тобто спеціальні критерії, системне спостереження та записи не використовувалися [3]. На думку англійських фахівців [4] попередні методи оцінювання були зорієнтовані переважно зв'язки з громадськістю, а не на оцінку результатів учнів.

За останні два десятиліття в Англії відбулися значні зміни у ставленні до всіх аспектів і практики оцінювання. Зараз оцінювання розглядається ширше – як важливий і необхідний інструмент ефективного викладання та навчання ФКО [9; 10].

Поглиблення зв'язку між оцінюванням та навчанням зумовило перехід більш різнопланової практики, де від учнів очікують зростання відповідальності за навчання, самооцінювання та оцінювання однокласників [5]. Зростає кілька аспектів (теоретичні знання, практичне застосування, соціальні вміння), які необхідно дати оцінку, у зв'язку з чим постає питання адекватних методів оцінювання.

Фахівці Англії вважають [3], що першочергове завдання оцінювання полягає в удосконаленні процесів навчання і викладання. Оцінка дає учням інформацію, допомагає їм об'єктивніше оцінювати рівень свого виконання. Вона також забезпечує вчителя цінною інформацією про досягнення учнів і дозволяє оцінювати ефективність свого викладання, ставлячи оцінку за рівень навчальних досягнень учнів. Реалізація зазначеного завдання є одним з джерел збільшення мотивації учнів до успіху, удосконалення вмінь, знань та розуміння.

Оцінка є свідченням результату поєднання природних даних і рівня досягнень учня на певному етапі навчання. Інформація, яку вона несе, може бути використана в традиційному відборі і сертифікації, які важливі як для суспільства, так і для індивідуума.

Також оцінювання може використовуватися з метою прогнозування, допомагаючи визначити позитивні та негативні сторони процесу планування викладання.

Окрім цього, існують інші завдання оцінювання:

- забезпечення диференціації під час планування;
- порівняння рівнів розвитку учнів (у класі, з ровесниками у школі чи країні);
- надання інформації для звітності та визначення ефективності роботи школи;
- відбір учнів для подальшого навчання чи тренування (або для досягнення певного рівня вимог для вступу в університет);
- здійснення розподілу учнів (відповідно до їхніх можливостей чи отриманих екзаменаційної оцінки);
- відбір з певною метою, наприклад відбір у шкільні команди.

На сучасному етапі реалізація зазначених завдань вчителями фізкультури та освіти англійських шкіл здійснюється за допомогою використання таких методів оцінювання:

- формальне і неформальне оцінювання;
- внутрішнє та зовнішнє оцінювання;
- поточне та підсумкове оцінювання;
- оцінювання за критеріями, нормативами та індивідуальними особливостями.

Характер *формального та неформального* оцінювання пов'язаний з умовами, в яких воно здійснюється. У більшості випадків оцінювання в Англії має неформальний характер і здійснюється як частина загального процесу навчання. Вчителі забезпечують зворотний зв'язок спостерігаючи та роблячи нотатки про рівня виконання і розуміння учнів. В особливих випадках оцінювання виконує формальні функції, наприклад, під час екзаменування, присвоєння кваліфікаційного відбору.

Внутрішнє оцінювання повинно бути добре продумане і здійснюватися вчителями або учнями як частина щоденної навчальної програми. *Зовнішнє* оцінювання проводиться зовнішніми агентствами (екзаменаційними органами центрального уряду, національними комітетами зі спорту) і зазвичай пов'язане з присвоєнням кваліфікації та нагородженнями.

Поточне оцінювання застосовується вчителями ФКО Англії під час процесу викладання-навчання. Воно передбачає оцінення поступу учнів з метою зворотного зв'язку і визначення елементів, які потребують додаткової уваги. Поточне оцінювання, в основному спрямоване на удосконалення майбутніх результатів навчання. Підсумкове оцінювання проводиться в кінці певного періоду часу (розділу роботи, етапу чи курсу) і пов'язане з вимірюванням чи визначенням досягнень у виконанні учнями рухових дій.

Оцінювання відповідно до критеріїв має на меті зіставлення того, що учні знають, розуміють чи вміють з визначеними критеріями чи стандартами. Опис рівнів навчання Національної програми Великої Британії і Національної ради з нагородження є прикладом такого оцінювання. Учні оцінюють, виходячи з того, чи відповідають їхні досягнення і розуміння встановленим критеріям. Оцінювання за нормативами у ФКО – це порівняння рівня виконання окремого індивіда чи групи з рівнем виконання інших. Прикладом такого оцінювання може бути тестування учнів на уроках легкої атлетики чи плавання. Їхній час фіксується, і на основі цього учнів ділять на групи для диференційованого навчання. Оцінювання згідно з індивідуальними особливостями, навпаки, передбачає зіставлення поточних досягнень учнів з їхніми попередніми показниками у тому ж виді спорту. Такий підхід є особливо корисним, вважають фахівці Англії [10], під час поточного оцінювання і для посилення мотивації учнів, оскільки робить акцент на їх власному вдосконаленні та розвитку. Carroll B. [6] відзначив, що такі методи оцінювання не повинні бути взаємозаперечними; всі вони можуть з успіхом використовуватися на різних етапах навчання. Зокрема, конкретні завдання можна оцінювати за нормативами, а оцінювання згідно з індивідуальними особливостями застосовувати тоді, коли необхідно допомогти учням визначити ступінь їх власного зростання і поставити майбутню мету.

Якісне оцінювання згідно з твердженнями англійських фахівців повинно здійснюватися при дотриманні принципів [3; 6]: валідності, надійності, об'єктивності, практичності.

Інформацію для оцінювання можуть збирати не лише вчитель, але й самі учні. Це додає ефективності процесу оцінювання, оскільки він набуває рис самооцінювання. Учні можуть брати участь в оцінці не лише своїх досягнень, а й досягнень однокласників.

Фіксація та збереження у письмовому вигляді інформації про досягнення учнів і повідомлення про них – вважають науковці Англії [7], необхідний етап оцінювання. Цей процес тривалий і вимагає послідовності і детальності, однак його значення дуже велике. Оскільки багато вчителів нарікають на велику кількість “паперової роботи”, фахівці [4;8] стверджують, що немає необхідності нагромаджувати документи, а варто використовувати прості та ефективні процедури фіксації та інформування про досягнення. Фіксація результатів ФКО в Англії виконує ряд функцій:

- облік навчального прогресу та досягнень учнів;
- збереження неперервності набуття досвіду протягом навчання;
- передача інформації іншим учителям;
- забезпечення зворотного зв'язку між учителями і батьками;
- допомога у визначенні проблем, не доопрацювань і специфічних потреб;
- інформування керівників шкіл і позашкільних організацій;
- інформація про планування і диференціацію.

Фіксація результатів доцільна як під час поточного, так і під час підсумкового оцінювання. Це дає можливість учителю вдосконалити методику свого викладання з'ясовуючи такі питання: "Що спрацювало, а що ні?", "Які можливості та потреби мого класу?", "Наскільки успішною є моя методика та матеріали для покращення навчання його результатів?". На основі поточних оцінок учителі підсумовують досягнення учнів, роблять висновки про рівень умінь, знань, розуміння, окремих учнів чи груп.

Головною проблемою ведення записів є збереження балансу між кількістю зафіксованих деталей та практичною діяльністю. У табл. 1 наведено систему ведення записів з метою підведення підсумків навчання, яку використовують вчителі Англиї [6]. Табелю заповнює вчитель у кінці модуля уроків, фіксуючи таким чином результати учнів з чотирьох груп завдань, визначених Національною програмою ФКО, введеною у 1999 році. Також передбачено можливість особистих коментарів учителя щодо роботи, зацікавленості та потреб учнів.

Таблиця 1

Підсумкова таблиця оцінювання учнів з ФКО

Ключовий етап:		Навчальні цілі модуля:			
Модуль:		1. 2. 3. 4.			
Прізвище, ім'я учня	Ізольоване формування рухових вмінь та їх удосконалення	Здатність самостійно планувати навчально тренувальні програми	Здатність до самооцінки і на цій основі самовдосконалення	Знання і розуміння фітнесу та здоров'я	Комментарій
1.					
2.					

Учителям ФКО Англії надаються певні рекомендації щодо фіксування досягнень учнів. Воно повинно: бути простим за формою, щоб не створювати технічних труднощів і зрозумілим для тих, хто має до них доступ; містити релевантну інформацію на основі якої можна було б планувати майбутні дії; бути доступним для учнів і сприяти розумінню процесу викладання, навчання та оцінювання.

Висновки

Проведений нами аналіз документів дозволяє стверджувати, що до проведення реформування вчителі фізкультурної освіти Англії володіти досить вузьким спектром методів оцінювання навчальних досягнень учнів. Тому у практику оцінювання в сучасному етапі запроваджені різні стратегії: формальне і не формальне оцінювання; внутрішнє та зовнішнє оцінювання; оцінювання за критеріями, нормативними індивідуальними особливостями; іспит з ФКО. Науковці Англії здійснюють пошук адекватних методів щодо зв'язку оцінювання з навчальними досягненнями учнів. Підбір методів та форм оцінювання здійснюється з урахуванням мети конкретного оцінювання.

Література

1. Вільчковський Е. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. – Л.: ВНТЛ, 1998. – 336 с.
2. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Т.: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 272 с.
3. Bailey R. *Play, Health and Physical Development: Young Children Learning.* - London: Paul Chapman Publishing, 1999. – P. 45–50.
4. Britwistle G., Brodie D. *Children attitudes towards activity and perceptions of Physical Education // Health Education Research .* – 1991. – №6. – P.25–30.
5. Brown S. *Assessment: a Changing Practice: Teaching and Learning in the Secondary School.* – London: Routledge/Open University, 1994. – P.110–112.
6. Carrol B. *Assesment in PE: A Teachers Guide to the Issues.* – London: Falmer, 1994. – P. 220–227.
7. Headington R *Monitoring, Assessment, Recording, Reporting and Accountability.* – London: David Fulton, 2000. – 220 p.
8. Hodgson B. *Which Exam?// British Journal of Physical Education.* – 1996 . – №27. – P. 12–16.
9. Piotrowski S. *Assessment, Recording and Reporting Teaching Physical Education 5–11.* – London: Continuum, 2000. – 240 p.
10. Spackman L *Assessment and Recording in Physical Education // British Journal of Physical Education.* – 1998 . – №29. – P. 37–42.

ОЦІНЮВАННЯ НА УРОКАХ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ В АНГЛІЇ

Ірина ТУРЧИК, Олена ШИЯН

*Львівський державний інститут фізичної культури
Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти*

Анотація. Дана робота присвячена вивченню методів та принципів оцінювання, що використовують вчителі Англії з фізкультурної освіти у навчальному процесі. На сучасному етапі спеціалісти в Англії застосовують такі методи оцінювання: неформальне, формальне, внутрішнє, зовнішнє, поточне, підсумкове, оцінювання відповідно до критеріїв, за нормативами і оцінювання згідно індивідуальних особливостей. Якісне оцінювання здійснюється при дотриманні принципів: валідності, надійності, об'єктивності та практичності.

Ключові слова: оцінювання, фізична освіта, учні, Англія, принцип.

ОЦЕНИВАНИЕ НА УРОКАХ ФИЗИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В АНГЛИИ

Ирина ТУРЧИК, Елена ШИЯН

*Львовский государственный институт физической культуры
Львовский областной институт последипломного педагогического образования*

Аннотация. Данная работа посвящена изучению методов и принципов оценивания, которыми пользуются учителя по физкультурному образованию в учебном

процесі шкіл Англії. На сучасному етапі спеціалісти Англії використовують такі методи оцінювання: неформальне, формальне, внутрішнє, зовнішнє, текуще, ітогове, оцінювання в відповідності з критеріями, нормативами та індивідуальними особливостями. Якісне оцінювання здійснюється при дотриманні принципів валідності, надійності, об'єктивності та практичності.

Ключові слова: оцінювання, фізичне виховання, учні, Англія, принцип.

ASSESSMENT ON THE LESSON ON PHYSICAL EDUCATION IN ENGLAND

Iryna TURCHYK, Olena SHYYAN

Abstract. This paper is devoted to research the methods and principles of assessment in physical education, which used the teachers in studying process in English schools. On the modern stage specialties in English used such methods of assessment: norm-referenced formal, informal, internal, external, formative, summative, criteria referenced, and ipsative referenced assessment. The effective assessment realizes to follow such principles: validity, reliability, objectivity and practicality.

Key words: assessment, physical education, pupils, England, principle.

ЗМІСТ І СТРУКТУРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Наталія ПАНГЕЛОВА

*Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди*

Постановка проблеми, аналіз останніх досліджень і публікацій. Навчання виховання і розвиток підростаючого покоління в нашій країні є одним з найважливіших державних завдань, що відзначено в державних документах: Закон України "Про фізичну культуру і спорт", Концепція фізичного виховання в системі освіти України, Цільова комплексна програма "Фізичне виховання – здоров'я нації", Доктрина фізичного виховання і спорту в Україні [1, 2, 3]. Період від народження до 7 років визначається найбільш інтенсивним процесом росту і розвитку організму, формування особистості дитини. Саме в цьому віці закладаються основи майбутнього стану здоров'я, фізичної підготовленості, розумової діяльності [4]. Теоретичні дослідження та практика фізичного виховання підростаючого покоління свідчать про значне зниження рівня здоров'я та фізичної підготовленості дітей дошкільного віку. Дані, що були надані Переяслав-Хмельницькою міською дитячою поліклінікою свідчать, що 50% дошкільнят міста мають неврологічне захворювання, у 60% відмічено порушення постави, а у 80% – захворювання верхніх дихальних шляхів. Доведено, що більшість дітей приступає до навчання в школі фізично не готовими до цього виду діяльності. В цих умовах фізичне виховання